

# Dětská literatura 1

**Pedagogická fakulta  
podzim 2015**

Rozsah: 2/0/0. 2 kr.

Ukončení: z.

Vyučující: Mgr. et Mgr. Markéta Kropáčková (přednášející)

Rozvrh: Pá 7:30-9:10, učebna 7 (9.10., 23.10., 6.11., 20.11., 4.12., 18.12.)

# Metody hodnocení

- ▶ 1. **Zpracování prezentace a handoutu** (5000 znaků). Výstupy se uskuteční v průběhu semestru dle zvoleného autora a díla – podrobnosti budou dořešeny na následující hodině (23.10.2015). Prezentace by měly být v rozsahu cca 10 minut; termín odevzdání do ISu je 18.12.2015.
- ▶ Cílem prezentace je zaujmout kolegy a dát jim nový, zajímavý pohled na tvorbu daného spisovatele. Při zpracování vždy zvažujte český kontext a svou zkušenost a praxi – nakolik je dílo pro děti daného spisovatele známo/vydáváno v ČR, nakolik je autor znám jako spisovatel pro děti apod.
- ▶ 2. **Písemný zápočet** (součástí kontrola povinné četby).

# Témata prezentací:

- ▶ A. Pogorelskij: «Черныш и его друзья» a tvorby pro děti
- ▶ Подземные жители»
- ▶ P. P. Jeršov – veršovaná pohádka Koník hrbáček
- ▶ Pohádky A. S. Puškina (pro děti nebo pro dospělé?)
- ▶ L. N. Tolstoj – pedagogické myšlenky a tvorba pro děti
- ▶ K. Čukovskij jako teoretik a autor dětské literatury (Kniha Od dvou do pěti + pohádky)
- ▶ M. Gorkij – přínos pro ruskou dětskou literaturu
- ▶ S. Maršak, poetika tvorby pro děti (dramatik, básník, překladatel)
- ▶ D. Charms, poetika tvorby pro děti
- ▶ V. Majakovskij, poetika tvorby pro děti
- ▶ A. Gajdar, poetika tvorby pro děti (např. Timur a jeho parta, Čuk a Gek apod.)
- ▶ V. Katajev, poetika tvorby pro děti
- ▶ A. S. Makarenko – teorie kolektivní výchovy
- ▶ K. Paustovskij, poetika tvorby pro děti
- ▶ M. Prišvin, poetika tvorby pro děti
- ▶ S. Michalkov, poetika tvorby pro děti
- ▶ N. Nosov, humor v ruské dětské literatuře
- ▶ E. Uspenskij (Čeburaška), poetika tvorby pro děti
- ▶ V. Bianki, naučná dětská lit. a literatura o přírodě
- ▶ V. Berestov, poetika tvorby pro děti
- ▶ Jelena Blaginina – „ženská“ poezie pro děti
- ▶ B. Zachoder – autor a překladatel dětské literatury
- ▶ I. Tokmakova, poetika tvorby pro děti
- ▶ V. Dragunskij – humor v ruské dětské literatuře
- ▶ G. Oster (Vrednyje sověty), poetika tvorby pro děti
- ▶ Tim Sobakin, poetika tvorby pro děti
- ▶ V. Krotov – série hmyzích pohádek (Червячок Игнатий)
- ▶ Harry Potter v ruské dětské literatuře – napodobeniny a satira (D. Jemec)

# Seznam povinné samostatné četby:

- ▶ 1. Nestorův letopis
- ▶ 2. Slovo o pluku Igorově
- ▶ 3. Bylina o Iljovi Muromcovi
- ▶ 4. A. S. Puškin: Ruslan a Ludmila
- ▶ 5. L. N. Tolstoj: Новая Азбука (Азбука)
- ▶ 6. K. Čukovskij: Муха-цокотуха; Доктор Айболит
- ▶ 7. D. Charms: Иван Иванович Самовар; Jelizaveta Bam (Елизавета Бам)
- ▶ 8. J. Švarc: ДРАКОН
- ▶ 9. S. Maršak: Сказка о глупом мышонке
- ▶ 10. A. Gajdar: Голубая чашка
- ▶ 11. N. Nosov: Neznámkovy příběhy (Приключения Незнайки и его друзей)

# Okruhy k závěrečnému testu

- ▶ 1. Periodizace ruské dětské literatury. Definice, funkce. Intencionální, neintencionální literatura. Význam a role folkloru v dětské literatuře
- ▶ 2. Historie utváření dětské literatury v Rusku. Dějiny dětské literatury 1. pol. 19. stol. (A. Puškin, M. Lermontov, V. Odojevskij, P. Jeršov, V. Gogol)
- ▶ 3. Pohádka. Lidová a autorská. Žánry. Vývoj. Hlavní představitelé.
- ▶ 4. Dějiny dětské literatury 2. pol. 19. stol. (I. Turgeněv, N. Někrasov, V. Garshin, V. Korolenko, A. P. Čechov). Vznik teorie a kritiky ruské dětské literatury. L. N. Tolstoj.
- ▶ 5. Dětská literatura na počátku 20. století. Stříbrný věk. Rok 1917 v ruské dětské literatuře. Diskuse o dětské literatuře. M. Gorkij.
- ▶ 6. Poezie pro děti v 1. polovině 20. století (Čukovskij, Maršak, Majakovskij, oberiuté, Charms).
- ▶ 7. Dětská literatura 20.-30. let 20. století. Tvorba v SSSR a v zahraničí. Literární adaptace. A. Gajdar
- ▶ 8. Dětská literatura o přírodě (Bianki, Prišvin, Paustovskij, Žitkov)
- ▶ 9. Ruská poezie pro děti ve 2. polovině 20. století (Michalkov, Zachoder, Berestov).
- ▶ 10. Dětská dobrodružná beletrie v Rusku (Katajev, Rybakov, Kavěrin)
- ▶ 11. Povídky N. Nosova; humor a nonsens v dětské literatuře (Uspenskij, Dragunskij)
- ▶ 12. Vývoj a specifika postsovětské dětské literatury.